

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології
_____ О. В. Пономаренко
(підпис) (ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 2023 р.

ДІАГНОСТИКА ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
циклу вільного вибору магістрантів у межах спеціальності
_____ підготовки магістрів
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Укладач: Скірко Г. З., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та початкової
освіти

Протокол № __ від “__” _____ 2023 р.
Завідувач кафедри дошкільної та початкової
освіти

_____ Л. О. Суценко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та
психології

Протокол 1 від “30” серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціальної педагогіки та
психології

_____ Т. В. Турбар
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
		Цикл вільного вибору студента в межах спеціальності	
Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Загальна кількість годин –150	Семестр:	
		3-й	3-й
Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»	Змістових модулів – 8	Лекції	
		12 год	4 год
		Практичні	
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	10 год	4 год
		Самостійна робота	
		128 год	142 год
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Діагностика порушень мовлення» є засвоєння здобувачами вищої освіти знань теоретичних основ діагностування мовленнєвих вад у дітей дошкільного віку, та впровадження в практику найбільш продуктивних методик діагностування дітей з тяжкими порушення мови.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Діагностика порушень мовлення» є:

- ознайомлення з теоретичними основами та принципами диференційованої діагностики виявлення та проведення обстеження дітей з тяжкими порушеннями мовлення дошкільників;
- оволодіння знаннями та вміннями практичного застосування методики диференційованої діагностики мовленнєвих вад разом із підготовкою практичного матеріалу для обстеження;
- формування практичних навичок розроблення схеми обстеження мови кожної дитини, підбір індивідуальних завдань та визначення якісних і кількісних параметрів оцінок виконаних завдань для різних форм мовленнєвих порушень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Результати навчання. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.</p>	<p>Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування</p>
<p>Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Володіти технікою спілкування іноземною мовою.</p>	<p>Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, евристична бесіда, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); моделювання педагогічних ситуацій, проєктування освітнього процесу; ігрові методи. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, евристична бесіда, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); моделювання педагогічних ситуацій, проєктування освітнього процесу; ігрові методи. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.</p>	<p>Методи: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні; словесні; моделювання (моделювання педагогічних ситуацій); евристична бесіда, ігрові, практичні (асоціативні вправи, , імпровізація) методи. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. Створювати індивідуальну освітню траєкторію дітей з особливими освітніми потребами.</p>	<p>Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові (бесіда, робота з мультимедійними презентаціями, робота з посібниками й підручниками, робота з фактичним матеріалом); словесні (аналіз наукових джерел). <i>Контрольні заходи:</i> тестування, виконання практичних завдань.</p>
<p>Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові (бесіда, робота з мультимедійними презентаціями, робота з</p>

<p>закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.</p>	<p>посібниками й підручниками, робота з фактичним матеріалом); словесні (аналіз наукових джерел). Контрольні заходи: тестування, виконання практичних завдань</p>
<p>Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, евристична бесіда); практичні (вправи, творчі завдання, складання проєктів, конспектів; інтерактивні). <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Визначати закономірності і тенденції розвитку освіти у різних країнах, регіонах світу; виявляти умови ефективності педагогічної діяльності і враховувати їх при організації власної праці на основі знань про стан та тенденції розвитку сучасної освіти.</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; практичні (вправи, ігри); інтерактивні; евристична бесіда, методи самоконтролю. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Толерантно ставитись до думок і позицій інших учасників освітнього процесу та колективу в цілому, виявляючи педагогічний такт і повагу.</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; інтерактивні. Контрольні заходи: тестування, виконання практичних завдань</p>
<p>Компетентності: здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.</p>	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, мозковий штурм, робота з літературою); практичні (вправи, завдання, імпровізація); інтерактивні. <i>Контрольні заходи,</i> що забезпечують досягнення результатів навчання та компетентностей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - написання есе; - порівняльний аналіз інклюзивної освіти України та Франції(за вибором студента); - - обстеження звуковимови дитини дошкільного віку); - складання схеми постановки звуків(за вибором студентів); - проведення аналізу роботи ІРЦ; - презентація навчальної теми(за відповідними вимогами до виконання та оформлення); - аналіз педагогічних ситуацій. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Розкрийте особливості роботи вихователя і логопеда в дошкільних закладах. - Опишіть причини мовних порушень дошкільників та класифікацію мовленнєвих порушень. - Запишіть і оформіть у вигляді таблиці етапи логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку та їх характеристики.

<p>Загальні компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 5. Здатність працювати в команді. 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 	<p>Методи: словесні (обговорення, мозковий штурм); практичні (вправи, імпровізація); інтерактивні. <i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. 2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. 3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами. 4. Здатність до ефективного управління й продуктивної діяльності закладу дошкільної освіти як відкритої соціальної системи в умовах сучасного суспільства. 5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти. 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості. 7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками. 8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання 	<p>Методи: проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, евристична бесіда); практичні (вправи, творчі завдання, складання проєктів, конспектів; інтерактивні.</p> <p><i>Контрольні заходи:</i> виконання практичних завдань, тестування.</p> <p>Контрольні заходи, що забезпечують досягнення результатів навчання та компетентностей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - написання есе; - порівняльний аналіз інклюзивної освіти України та Франції(за вибором студента); - обстеження звуковимови дитини дошкільного віку); - складання схеми постановки звуків(за вибором студентів); - проведення аналізу роботи ІРЦ; - презентація навчальної теми(за відповідними вимогами до виконання та оформлення

<p>діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.</p> <p>9. Здатність до глибокого усвідомлення сутності діяльнісного підходу як наскрізного в освітньому процесі закладу дошкільної освіти та оволодіння стратегіями його практичної реалізації у роботі з дітьми дошкільного віку.</p> <p>10. Здатність організувати та впроваджувати в практику процес підвищення рівня соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку, раціонального використання ресурсів.</p> <p>11. Здатність до формування, розвитку та корекції позитивного ділового іміджу менеджера закладу дошкільної освіти.</p> <p>12. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності.</p>	
--	--

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Діагностика порушень мовлення» передбачає тісний зв'язок з віковою фізіологією, загальною та дитячою психологією, основами корекційної педагогіки, дошкільною педагогікою, інклюзивною освітою, частковими методиками, спеціальною педагогікою, спеціальною психологією, невропатологією, психолінгвістикою та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні аспекти диференційної діагностики мовленнєвих вад

Тема 1. Теоретичні основи мовленнєвих вад Завдання диференційної діагностики мовленнєвих вад. Принципи комплексної логопедичної діагностики. Історичний аспект діагностики: атестація, тестування, екзаменування, контрольні завдання, опитування, анкетування.

Тема 2. Логопедична діагностика мовленнєвих вад. Методичні рекомендації до проведення обстежень дітей. Класифікація мовленнєвих порушень: клініко-педагогічна та психолого-педагогічна. Логопедичний висновок при обстеженні дошкільників і молодших школярів. Медична класифікація (МКХ-10).

Змістовий модуль 2. Логопедична діагностика

Тема 3. Особливості діагностичної роботи в умовах різних типів навчальних закладів для дітей із мовленнєвими патологіями. Розділи логопедичного обстеження. Особливості обстеження дітей з різними порушеннями мовлення: схема обстеження з ФФНМ (дислалія, стерта дизартрія, ринологія); схема обстеження із ЗНМ; схема обстеження дитини із заїканням. Обґрунтування логопедичного діагнозу.

Тема 4. Діагностика мовленнєвих вад у ранньому віці. Мовленнєві вади у ранньому віці, діагностика: перший крик, відмовлення від годування, ознаки неврологічної симптоматики (насильницькі рухи, в'ялість язика, гіпотонічність губ. Обстеження мовленнєвого розвитку дітей раннього віку. Обстеження домовленнєвого розвитку дитини: I етап (період новонародженості); II етап (1-3 місяці); III етап (3-6 місяців); IV етап (6-9 місяців); V етап (9-12 місяців). Обстеження мови дітей переддошкільного віку: (психолого-педагогічне), логопедичне обстеження дитини, анкетування батьків.

Змістовий модуль 3. Диференційна діагностика порушень вимовного рівня мовлення

Тема 5. Діагностика порушень звуковимови (фонаційного оформлення висловлювання). Диференційна діагностика дислалій за різними критеріями: механічна, сенсорна, моторна, сенсомоторна дислалія, поліморфна та мономорфна дислалія. Диференційна діагностика ринології: відкрита, закрита та змішана ринологія. Діагностика відкритої органічної та функціональної ринології; закритої органічної та функціональної ринології; змішаної ринології. Діагностика дизартрії за локально діагностичними ознаками: коркова, підкоркова, мозочкова, бульбарна, псевдобульбарна. Диференційна діагностика за ступенями ураження: дизартрія 3 ступеня (легка), дизартрія 2 ступеня (середньої тяжкості), дизартрія 1 ступеня (тяжка). Діагностика за ступенями зрозумілості мови для оточуючих. Основні показники діагностики дизартрії: міміка, дихання, голосоутворення, рефлекторні рухи язика, м'яке піднебіння, рухи губ, гіперкінезія, звуковимова.

Тема 6. Діагностика порушень темпу мовлення, голосу. Порушення темпу та ритму мовлення. Подібність і розбіжність запинок несудомного і судомного характеру. Найбільш типові розбіжності тахілалії. Порівняльна характеристика різних форм заїкання: невротична та неврозоподібна. Класифікація голосових порушень.

Змістовий модуль 4. Діагностика системних порушень мовлення

Тема 7. Діагностика порушення структурно – семантичного оформлення висловлювання. Диференційна діагностика алалій: сенсорна, моторна, сенсомоторна алалія. Мовленнєва та немовленнєва симптоматика алалій.

Диференційна діагностика афазії: сенсорна (акустико – гностична), акустико – мнестична, семантична, аферентна моторна, еферентна моторна, динамічна.

Тема 8. Диференційна діагностика загального недорозвинення мовлення (ЗНМ). Характеристика за Р.Левіною, Т. Філічевою рівнів мовленнєвого недорозвинення: I рівень розвитку мовлення, II рівень розвитку мовлення, III рівень розвитку мовлення, IV рівень розвитку мовлення.

Змістовий модуль 5. Диференційна діагностика складних мовленнєвих порушень.

Тема 9. Діагностика подібних порушень усного мовлення. Діагностика фонетичних порушень: при дислалії та ринолалії, дислалії та стертої дизартрії. Порівняльна характеристика дітей які мають легкі форми дизартрії і функціональної дислалії (Р. Мартинова). Диференційна діагностика експресивної алалії. Відмінність експресивної алалії від: імпресивної (сенсорної) алалії, від глухонімоти, від порушення розвитку мовлення при туговухості, від простої (тимчасової) затримки мовленнєвого розвитку, від дитячої моторної афазії, дитячого аутизму.

Тема 10. Діагностика загального недорозвитку мовлення та інших порушень. Діагностика загального недорозвитку мовлення та інших порушень: загальний недорозвиток мовлення і сповільнений темп мовного розвитку; загальний недорозвиток мовлення й олігофренія; загальний недорозвиток мовлення і затримка психічного розвитку; загальний недорозвиток мовлення і ураження слуху; загальний недорозвиток мовлення і ранній дитячий аутизм (РДА).

Змістовий модуль 6. Диференційна діагностика порушень писемного мовлення.

Тема 11. Диференціальна діагностика дисграфій. Механізм виникнення дисграфій. Діагностика дисграфій: за О.Токаревою (акустичні, оптичні, моторні); за Р.Лалаєвою (артикуляторно – акустична, на основі порушень диференціації фонем, на основі порушень мовного аналізу, синтезу).

Тема 12. Диференціальна діагностика дислексій. Механізм виникнення дислексій. Діагностика дислексій: за О.Токаревою (акустичні, оптичні, моторні); за Р.Лалаєвою – оптична, мнестична, фонематична, семантична, граматична, тактильна (у сліпих дітей).

Змістовий модуль 7. Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні.

Тема 13. Історія становлення логопедії як науки. Перші нагадування про мовленнєві розлади у літературних пам'ятках Стародавнього Сходу та Азії. Питання патології мовлення в сучасній зарубіжній періодиці.

Тема 14. Спеціальна освіта в Україні та модернізація освітньої галузі. Характеристика спеціальної освіти в Україні. Спеціальні дошкільні та загальноосвітні шкільні заклади освіти. Передумови успішної розбудови інклюзивного середовища. Розділ 8. Міжнародна політика і законодавча база інклюзивної освіти.

Змістовий модуль 8. Міжнародна політика і законодавча база інклюзивної освіти.

Тема 15. Інклюзія – стратегія міжнародного законодавства. Українське освітнє законодавство та нормативно-правові акти в галузі спеціальної та інклюзивної освіти. Загальна Декларація ООН про Права людини. Конвенція ООН про Права дитини. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів. Умови, за яких має здійснюватися навчання в інтегрованому середовищі.

Тема 16. Навчально-реабілітаційні та оздоровчі багатопрофільні центри. Положення про ІРЦ. Особливості організації діяльності реабілітаційних закладів в Україні. Спеціальні реабілітаційні установи стаціонарного типу Проблеми, пов'язані з фізичною реабілітацією та соціальною адаптацією дітей з особливими потребами у спеціалізованих реабілітаційних центрах. Розробка наукових програм, протоколів реабілітації. Досвід створення реабілітаційних центрів у США та країнах Європи.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дис т ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів	
		о/дф	з/дист ф.	о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.						
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	15	4		2	2			18	19	2	10	12	
2	15	4		2		2		18	16	2	10	12	
3	15	6		4			2	16	17	2	10	12	
4	15	2				2		16	18	2	2	2	
5	15	2				2		16	18	2	2	2	
6	15	4				2	2	14	18	2		2	
7	15	4		2	2			15	18	2	10	12	
8	15	4		2		2		15	18	2		2	
Усього за змістові модулі	120	30	-	12	4	10	4	98	112	16	44	60	
Підсумковий семестровий контроль залік	30							30	30		20	10/10	
Загалом		150							100				

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Теоретичні основи мовленнєвих вад	2	2
2	Особливості діагностичної роботи в умовах різних типів навчальних закладів для дітей із мовленнєвими патологіями	2	-
3	Діагностика порушень темпу мовлення, голосу	4	
4	Спеціальна освіта в Україні та модернізація освітньої галузі	2	2
5	Інклюзія – стратегія міжнародного законодавства	2	-
Разом		12	4

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Особливості діагностичної роботи в умовах різних типів навчальних закладів для дітей із мовленнєвими патологіями	2	2
2	Діагностика порушення структурно – семантичного оформлення висловлювання	2	-
3	Діагностика загального недорозвитку мовлення та інших порушень	2	-
4	Диференціальна діагностика дислексії	2	-
5	Інклюзія – стратегія міжнародного законодавства	2	2
Разом		10	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання	Обговорення історичного аспекту діагностування: атестації, тестування, анкетування, опитування,	Тестування оцінюється в 1 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.	5
	Практичне завдання	Есе на тему «Моє відношення до інклюзивної освіти»	-	5
2	Теоретичне завдання	Проходження підсумкового тестування в системі Moodle за темами курсу	Тестування оцінюється в 1 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.	8
	Практичне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: Які методичні рекомендації використовуються при обстеженні мови дошкільників; -які розділи логопедичного обстеження для дітей з різними порушеннями	-	2
3	Теоретичне завдання	Проходження підсумкового тестування в системі Moodle за темами курсу	Тестування оцінюється в 1 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.	8
	Практичне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: Порівняльна характеристика різних форм заїкання		2
4	Теоретичне завдання	Термінологічний диктант	Тестування оцінюється в 1 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно	2

			більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.	
	Практичне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: Підготувати схему діагностики системних порушень мовлення: -вказати особливості диференційної діагностики алалії, афазії; -назвати рівні мовленнєвого недорозвинення при ЗНМ.	-	2
5	Теоретичне завдання	Експрес-контроль		5
	Практичне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: Підготувати опис поведінки дитини з дитячим аутизмом		2
6	Теоретичне завдання	Експрес-контроль		5
	Практичне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: Описати механізм виникнення дислексії		1
7	Теоретичне завдання	Презентація та обговорення досвіду з організації інклюзивної світи за кордоном.		8
	Практичне завдання	Тестування(підсумове) Підготувати перелік дошкільних закладів освіти в Запорізькій області які мають інклюзивну направленість в освітній роботі.		2
8	Теоретичне завдання	Термінологічний диктант		2
	Практичне завдання	Опрацювати Положення про ІРЦ		1
Усього				60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Проходження підсумкового тестування в системі Moodle за темами курсу	30 запитань, кожне 1 б.	30
	Практичне завдання	Індивідуальне творче завдання. Термінологічний словник	- доцільність обраної техніки – 2 б.; - технічна якість виконання продукту художньої діяльності – 4 б.; - методична грамотність технологічної карти – 2 б.; - цифрова грамотність технологічної карти – 2 б.; - врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку – 2 б.; - логічність, доцільність та послідовність обраних методів, прийомів та засобів образотворчої діяльності – 4 б.; - презентація, захист проєкту – 4 б.	10
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Логопедія : підручник / за ред. М. К. Шеремет. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
2. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження. Бердянськ: БДПУ, 2018. 238 с.
3. Ревуцька О. В. Диференційна діагностика мовленнєвих вад : навч. посіб. Бердянськ : ФОП Ткачук О. В. 2014. 200 с.
4. Чередніченко Н. В., Гайдаєнко В. В., Бурдейна О. А., Алексеєва Н. Ю., Мележик О. А. Формування та корекція складової структури слова у дітей з

порушенням мовленнєвого розвитку: навч.-метод. посібник. Київ : Вища школа, 2019. 130 с.

5. Чередніченко Н. В. Порушення письма у молодших школярів : діагностика та корекція : навчально-методичний посібник. Київ : ДІА, 2018. 248 с.

6. Хрестоматія з логопедії. Київ : Книга-плюс, 2019. 496 с.

Додаткова:

1. Аніщук А. М. Основи дефектології та логопедії : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 175 с.

2. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років : монографія. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.

3. Голуб Н. М., Потамошнєва О. М., Хребтова Н. П. Диференційна діагностика мовленнєвих порушень : методичні рекомендації. Харків : ХНПУ, 2007. 66 с.

4. Журавльова А. Є., Федієнко В. В. Домашня логопедія без проблем книга для батьків, які хочуть самі навчити дитину правильно вимовляти звуки. Харків : Видавничий дім «Школа», 2006. 112 с.

5. Крутій К. Л. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Запоріжжя : ЛПС-ЛТД, 2005. 208 с.

6. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: дидактичний матеріал. Київ : Літера ЛТД, 2003. 104 с.

7. Манько Н. В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку : науково-методичний посібник. Київ : КНТ, 2008. 256 с.

8. Мартинчук О. В. Основи корекційної педагогіки : навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта». Київ : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с.

9. Савіна Л. П. Пальчикова гімнастика для розвитку мовлення : посібник для батьків і педагогів. Київ : Школа, 2002. 48 с.

10. Савченко М. А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. 160 с.

11. Сак Т. В. Особлива дитина: Від народження до 6 років : поради батькам. Київ : Літера ЛТД, 208. 144 с.

12. Соботович Е. Ф. Вибрані праці з логопедії. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2015. 308 с.

13. Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник / за ред. академіка В. І. Бондаря. Луганськ : Альма-матер, 2003. 436 с.

14. Хрестоматія з логопедії: Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринопалія : навчальний посібник / за заг. ред. М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко.

Київ : КНТ, 2008. 380 с.

Інформаційні ресурси:

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20dos_hkilnoyi%20osvity.pdf
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
4. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
5. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2013_23.3_68.
7. Закон України «Про охорону дитинства». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14>
8. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021.
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-inauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
10. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>